

K O J E T Í N S K Ý
kulturní kalendář

V NOVÉM ROCE 1964

VŠECHNY SÍLY PRO DALŠÍ ROZVOJ NAŠÍ
SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI

Mnoho osobních úspěchů, zdraví, soulad a spokojenost

v roce 1964

přeje všem svým odběratelům

REDAKCE KKK

KAM DNES

5. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE
Hraje taneční orchestr ALFA.
11. sobota 20,00 hod. — budova TJ Slavoj
REPREZENTAČNÍ PLES
Vítkovických železáren KG, provozu Kojetín
hraje vojenský orchestr
12. neděle 9,00 hod. — budova TJ Slavoj
VÝROČNÍ SCHŮZE
TJ Slavoj Kojetín
12. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE
Hraje taneční orchestr ALFA.
14. úterý 19,30 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA na téma **O VKUSU A NEVKUSU**
jako závěr LA Umění kolem nás.
Přednáší s. inž. S. Žalud.
18. sobota 20,00 hod. — budova TJ Slavoj
SPOLEČENSKÝ PLES
pořádaný oddílem košíkové
TJ Slavoj Kojetín.
Hraje taneční orchestr J. Karena.

19. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE
Hraje taneční orchestr ALFA.
25. sobota 20,00 hod. — budova TJ Slavoj
SPOLEČENSKÝ PLES
pořádaný oddílem vodáků
TJ Slavoj Kojetín.
Hraje taneční orchestr Knírsch.
26. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE
Hraje taneční orchestr ALFA.
29. středa 19,30 hod. — Sál TJ Slavoj
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ veselohry
J. Janovského **JE LIBO CIGARETU?**
v podání Divadla O. Stibora Olomouc.

KULTURNÍ PROGRAM KLUBU DŮCHODCŮ

- středa 8. ledna Pokračování besedy o historii
Kojetína
- středa 15. ledna Co budeme v Kojetíně budovat
v roce 1964
- středa 22. ledna Úkoly sociální komise
- středa 29. ledna Beseda s filmy

KINO „HANÁ“

3. pátek **OSENI**
Český film čerpá námětově ze života současné mládeže na vesnici. Hrdina filmu, mladý družstevní koč, je přes všechny počáteční rozpory správný chlap. Potřebuje jen příležitost, aby dokázal co je v něm. Dostane ji po odchodu otce z domova a smrti matky, kdy mu spadne na bedra péče o chalupu a čtyři malé sourozence.
Mládeži nepřístupno.
4. a 5. sobota
neděle **TŘI MUŽI VE ČLUNU**
Anglická barevná širokoúhlá komedie podle románu Jerome Jeroma Klapky.
Mládeži nepřístupno.
8. a 9. středa
čtvrtek **K ŽIVOTU ZROZENÍ**
Film je dílem mladých arménských filmařů a vypráví o lidech dobré vůle, kteří zachránili během války před záhubou dvě malé děti, jejichž otec bojoval jako partyzán a matku zastřelili hitlerovci.
Mládeži od 10 let přístupno.
10. pátek **KRÁLÍCI VE VYSOKÉ TRÁVĚ**
Český umělecký film je pronikavou psychologickou studií dítěte, v jehož duši vyvolává

zmatek pokrytectví dospělých, kteří jinak mluví a jinak jednají. Komu má vlastně malý Martin Čermák věřit: farářů nebo učitelce, bigotní matce nebo stabošskému tátovi? V náboženství se učí „nepokradeš“ a musí tátovi pomáhat při krádeži prken a cementu ze stavby družstevního kravína. Bigotní matka ho nutí ministrovat. Martin nedovede se přetvařovat a zaplatí své úsilí vyhnout se ministrování životem.

Mládeži přístupno.

11. a 12.
sobota
neděle

BYLO NÁS DESET

Česká hudební komedie z vojenského prostředí. Film vypráví převážně o veselých příhodách vojáků naší lidově demokratické armády. Film ukazuje sílu a výchovnou působivost kolektivu, zaujme diváky svou životností a dobrým zachycením prostředí, které je — alespoň té mladší části mužského obecnstva — důvěrně známe. Současně bude promítán krátký film KONEC JASNOVIDCE.

Mládeži přístupno.

15. a 16.
středa
čtvrtek

MOST

Západoněmecký film zachycuje tragiku německé mládeže, která zfascinována nesmyslným nacistickým učením, byla za druhé světové války odhodlána bojovat do poslední chvíle a do poslední kapky krve za „vlast“ a „vůdce“. Film je tvrdou obžalobou nesmyslnosti války a jako takový je vysoce hodnocen pokrokovou kritikou celého světa.

Mládeži od 10 let přístupno.

17. pátek

ZÁTOKA BILÝCH MEDVĚDŮ

Polský cestopisný film líčí cestu polské vědecké výpravy na sever. Cílem skupiny

vědců byla zátoka Bílých medvědů a jižní části Špicberk. Skupina odborníků studovala a zaznamenávala přírodní jevy a zároveň byla nucena udržovat vlastní tábor za ztížených podmínek v arktické zimě.

Mládeži přístupno.

18. a 19.
sobota
neděle

NA LANĚ

Český širokoúhlý film, jehož hrdinou je Kája Micka, přezdívaný Kočka, hoch, který vyrostl v krajně nepříznivých rodinných poměrech. Nebylo divu, že nadaný chlapec nechal studii a nevydržel v žádném zaměstnání. Ani v osobním životě není šťasten. Po otcově smrti se však rozhodl začít nový život, v kladenských hutích našel práci, dobrý pracovní kolektiv a také novou lásku.

Mládeži nepřístupno

22. a 23.
středa
čtvrtek

PEDRO ODCHÁZÍ DO SIERRY

Kubánský film oživuje slavnou dobu boje, ukazuje hlavně na jeho těžkosti a každodenní hrdinství, na které se pomalu zapomíná. Režisér odvedl střizlivé dílo bez zbytečného patosu a ideových konstrukcí, jež bude zvláště pro naše diváky novým a poučavým pohledem na průběh kubánské revoluce.

Mládeži přístupno.

24. pátek

MŮJ STRÝČEK

Francouzská barevná veselohra o dalších příhodách hrdiny známého našim divákům z dřívějšího filmu „Prázdniny pana Hulota“, Jacquesa Tatiho. Starý dům v lidové čtvrti, v němž bydlí pan Hulot a ultramoderní vila manželů Arpelových, kterou pan Hulot tak nerad navštěvuje, to jsou kontrastní obrazy vnitřního života hrdinů filmu, který je vy-

nikající satirou na život těch, kteří si za peníze mohou koupit vše, jenom ne umění jak skutečně žít. Mládeži přístupno.

25. a 26.
sobota
neděle

HŘIŠNÝ ANDEĚL

Sovětský film v české řeči vypráví o boji dobra proti zlu, o tom, že nad zbabělci, kariéristy, všemi, kdo zlu mlčky přihlížejí, mají převahu lidé, jednající podle zákonů pravdy a svědomí. Hodnota díla kolektivu leningradských filmařů na tomto filmu tkví v optimistickém pohledu na život.

Mládeži od 10 let přístupno.

29. a 30.
středa
čtvrtek

ITALKY A LÁSKA

Italsko-francouzský film vypráví jedenáct krátkých příběhů ze života italských žen nejrůznějšího věku, temperamentu, sociálního postavení a životních podmínek. Není to však povídkový film. Jeho jednotlivé části nemají pevnou dějovou konstrukci ani povídkovou skladbu. Scénárista Cesare Zavattini prohlásil film za zvláštní formu sociální ankety, která má v plné míře odhalit problémy emancipace italské ženy. Současně bude promítán krátký film KAREL ZA TO NEMŮŽE.

Mládeži nepřístupno.

31. pátek

NA BLUDNÉ CESTĚ

Německý film ze současného života se rozvíjí po dvou hlavních liniích. První je milostný vztah mladého chemika dr. Hanse Schramma k mladší sestře Hany Hübenthalové, s níž je chemik zasnouben. Druhou dějovou linií je zápleтка rázu téměř kriminálního: Nedostatečné politické uvědomění svede tohoto jinak zcela solidního a čestné-

ho člověka na bludnou cestu, takže se v záchvatu náhlé paniky domnívá, že jeho jediná spása je útek do západního Německa. Mládeži nepřístupno.

Dětská představení

5. neděle ČERT A KÁČA

Český barevný film pro děti a mládež.

12. neděle KDYŽ HRAČKY OŽIVNOU

Český barevný film o tom, že také věci a hračky dovedou vyprávět pohádky.

19. neděle ŠROUBKOVO DOBRODRUŽSTVÍ

Český film pro děti.

26. neděle PRÁZDNINY S MINKOU

Český film vypráví příhody několika chlapců a jejich kamarádky Vlasty, které zažili doma v JZD a na horních pastvinách, kam si vyjeli s poníkem Minkou.

PRŮVODCE MĚSTEM A JEHO OKOLÍM

Josef Dostál, okresní konzervátor státní památkové péče

TOVAČOVSKÉ RENESANČNÍ PORTÁLY

(Dokončení z prosincového čísla Kulturního kalendáře.)

Krásou a provedením podobá se zámeckému portálu jiný portál, a to v domě ve Förichtgottově ulici č. 8, který je pravouhlý. Osnění nese poměrně vysoké kladi s profilovanou římsou, ozdobenou bohatě zubořezbou a velcovcem. Na vlysu plasticky vystupují dva gryfy, držící renesanční štít s erbem. Architráv, nesoucí dva pruhy zubořezby, ladně doplňuje krásu portálu. Osnění po stranách i ve vrcholu vyplňuje bohatá rozvilina a jemný pruh vejcovce. Toto ornamentální bohatství, jemné provedení v pískovci nás opět přivádí do florentského současného umění. Původní dřevěné dveře vhodně zapadají do celkového slohu portálu. I tento portál vznikl kolem roku 1492. Škoda, že nevalné osvětlení a tmavý nátěr brání oku divákovu vychutnat krásu této renesanční památky.

Snahy Ctiborovy zkrášlit zámek v duchu renesance vyvolaly následovníky v řadách tovačovských velkoměšťanů. Zachovalá klenutí v některých domech na náměstí tomu nasvědčují. Nejvýraznější tuto skutečnost zjišťujeme na radnici, jinak řadovém domě č. 12. Tovačov, jako městečko s tržním a soudním právem ze 14. století, měl určitě radnici, která právě navenek symbolizovala výsady městské. Dá se soudit, že původně měla ráz renesanční, možná i pozdně gotický, kterýžto starobylý ráz byl skoro úplně zastřen zásahem renovace roku 1892. Renesanční je také rozlehlý mázhauz se stopami hřebínkové klenby. A právě vstup do mázhauzu vede dveřmi se zachovalým renesančním portálem. Jemné provedení v pískovci u tohoto portálu nám umožňuje určit jeho stáří. Pochází podle tvaru i temného zabarvení z téže doby jako dva předcházející portály, tj. z doby r. 1492,

Byť skromnější, přece se důstojně řadí k pěkným památkám města a zasluhuje péče a pozornosti občanů i návštěvníků města.

Tovačov je město malé, ale přece pro své památky velmi významné. Je pozoruhodné i pro své památky z doby rokoka. Ale to bude už námětem pro další povídání o městě, jehož slávu hlásá věž zvěčňelá i v národní písni.

František Řezáč, pracovník Vlastivědného ústavu v Přerově:

Z DĚJIN MĚSTA KOJETÍNA.

K prvním počátkům města Kojetína písemné prameny mlčí. Právě proto se k tomuto období Kojetína váže mnoho pověstí a bajek, které kladou vznik města až do dob Sámovy říše. Mnohá z těchto bajek převzali do svých spisů středověcí historikové.

Musíme bez výhrad odmítnout všechny názory, které kladou vznik Kojetína před rok 1059. Listinou, datovanou z tohoto roku se dovídáme, že Sigfrid, kastelán olomoucký daruje kostelu sv. Petra les, položený u vsi Koiate, který koupil od šlechtice Luboše. Mnoho historiků potom začíná tímto rokem datovat dějiny města Kojetína. Avšak podrobnějším zkoumáním této listiny zjistíme, že jde o prokázané moderní falsum.

Další listinná zmínka o Kojetíně je z roku 1280. Do tohoto roku posunul první písemnou zmínku o Kojetíně také František Peřinka (viz Vlastivěda moravská, Kojetínský okres, Brno 1930, str. 39—42). Avšak ani s touto listinou není vše v pořádku, neboť listiny ze 13. století, pokud obsahují porovnání o hranice jsou většinou středověká falsa. Dále v této listině je podezřelé to, že se v ní uvádějí kojetínští konšelé většinou s německými jmény, ačkoliv bychom čekali spíše Němce, jelikož o německém pronikání do Kojetína v této době není pochyb, jak si ukážeme dále.

Musíme proto první písemnou zmínku o Kojetíně posunout do roku 1290. Tuto listinu objevil pro Kojetín prof. doc. dr. L. Hosák (Vlastivědný věstník moravský 1957 číslo 2, str. 47. „O nejstarších dějinách města Kojetína). Tato listina unikla pozornosti historiků města Kojetína, protože nebyla pojata ani do doplňků moravského Codexu. V listině, která je datována 20. října 1290 v Praze, český král Václav II. dovoluje pražskému biskupu Tobíašovi opevnit městečko Kojetín, které bylo zničeno Kumány a jinými barbary. Z této listiny nám též vyplývá, že ani tatarskou pohromu, o které se zmiňují mnozí historikové města, nemusíme z dějin Kojetína vyloučit, avšak musíme ji správně historicky zařadit. Nejde totiž o tatarský nájezd z roku 1241, ale o nájezd Kumánů, podobně jako v případě olomouckém či přerovském. Z listiny vyplývá, že šlo asi o nájezd z roku 1278.

První písemná zmínka o Kojetíně je tedy z roku 1290. To však neznamená, že by byl teprve tohoto roku Kojetín založen. Z názvu Kojetína plyne, že jeho počátky souvisí s Kojatou, mužem, který měl nějaký vztah k této osadě. Je však těžko určit, se kterým z těchto četných Kojatů, které historie zná, název Kojetína souvisí. K tomuto určení nám bude nápomocná filologie a geografie.

Filologie nám říká, že ve 12. století se vyskytují u místních jmen koncovky -ice a -any. Koncovky -ov a -in se užívají teprve ve 13. století. Z toho tedy vyplývá, že Kojetín, možná že starší osada takto pojmenovaná, vznikl ve 13. století. Tento názor podporuje také geografie.

Pokračování příště.